

smátíðindi innanoyggja

Royndar við gørunum

Høganes, Múlatindur og Morning Star royna við gørunum á Norðhavinum og landa í Fuglafirði, haðani fiskurin verður koyrdur við bili út til Lynfrost í Runavík.

Um dagarnar avreiddi Høganes 14.000 pund, Morning Star 16.000 og Múlatindur 25.000 pund.

Havsbrún avskipar

Havsbrún í Fuglafirði hevur seinastu dagarnar havt avskipingar. 24. februar avskipaði Rókur 500 tons av fiskamjøli til Spania. 3. mars fór Heykur til Bretlands við 750 tons av fiskamjøli. Grete Therese avskipaði eisini fyrst í mánaðinum 1000 tons av lýsi til Vesturtýsklands.

Umvælingar á Skála

Havborgin, sum skal á ísfiskaveiðu, fær í løtuni umvælingar á Skála skipasmíðju.

Ábøtur á lendararnar í Lamba

Figgjarnevnd Runavíkar býráðs víðger nú eitt skriv frá lambamonnum viðvíkjandi lendarunum í bygðini.

Býráðið hevði skrivið til víðgerðar á seinasta fundi saman við einari tilráðing frá havnanevndini, sum mælti til at fáa ljós og vatn lagt á vestaru lending í Lamba og at seta upp eitt el-spæl har. Eisini varð mælt til at bota um rekkverkidi á teirri eystaru lendingini.

Havnanevndin mælti eisini til at senda umsókn til tingið um stundning til leingjan av pierinum í Lamba.

Býráðið samtykti at beina málið til víðgerðar í figgjarnevndini fyrst.

NSÍ aðalfund

Nes Söknar Ítróttarfelag hevði aðalfund seinast í februar. Í starvsnevndina vórðu valdir Hans P. Weihe, Lamba, Hans Jacob Lamhauge, Lamba, Jákup Lamhauge, Toftir og Per Hansen, Glyvra. Eykamaður er Henning Johannesen, Runavík.

Petur Zachariasen fekk fyrstu virðislon

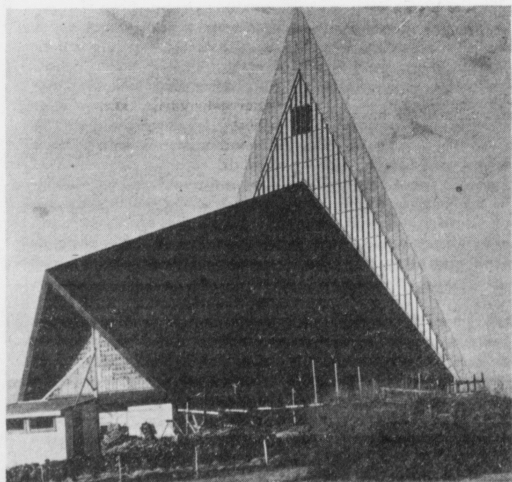
Klaksvíkar býráð hevur samtykt at lata Petur Zachariasen úr Havn fáa 1. virðislon í kappingini um besta býarmerkið fyri Klaksvíkina. Formaðurin í mentunarnevnd býráðsins, Vilhelm Johannesen, sigur, at bæði tann fráfarna og núverandi mentunarnevndin hava víðgjørt tey 18 uppskotini til býarmerki, sum komu inn, og samdust báðar nevndirnar um besta og næstbesta uppskotið, meðan tær høvdu hvørt sitt uppskot til 3. uppskotið.

1. virðislonin er uppá 2.000 kr. Janus Kamban úr Havn fær 2. virðislon, sum er uppá 1.200 kr., meðan Karl Martin Simonsen úr Keypmannahavn fær 3. virðislon, sum er uppá 800 kr.

Vesturkirkjan vígd í august

Tað er ætlanin, at nýggja Vesturkirkjan í Havn skal vígast einferð í august. Í sambandi við vígsluna hevur Ingrid, einkjuddrottning, boðað frá, at hon ætlar sær til Føroya á vitjan. Friðrikur, kongur sáli, gav í sinari tíð 1 milj. kr. til kirkjuna.

Ingrid, drottning, ætlar sær at vera her í nakrar dagar, tá hon kemur í summar, og ætlanir eru at fyrireika ferðir í Norðurstreymoy og Eysturoy.

Vesturkirkjan, sum verður vígd í august

Um trupulleikarnar við bráðligum umleggingum í fiskivinnuni

Í fleiri ár hevur orðaskifti verið í bløðunum um býtið millum fjarleiðir (New Foundland, Vestur-Grenland og Norðurnoreg) miðleiðir (Island, Eysturgrenland, Rock All og Norðsjógvin) og nærleiðirnar (Føroyski landgrunnurin, Føroya Banki og Bill Bailey).

Hóast hetta orðaskiftið hevur sett sær fá spor í vinnulívspolitikkinum, og munað lítið, tá hugsað hevur verið um lögur í skip og virki uppi á landi, er tó ein eyðsæð umlegging frá fjarleiðum til miðleiðir farin fram, meðan umlegging til nærleiðir ikki er farin fram í sama mun.

Nú kemur so alt brestandi inn á okkum. Knappligar broytingar í figgjarliga veðurlagnum flyta knappliga 20—30 effektivar idnaðartrolarar av miðleiðum heim á nærleiðir.

Hvussu er nú stadd í teimum stovnum, sum teir nú skulu dúva uppá. Eru teir so ríkir sum summir hava hildið, ella eru teir so kargir, sum aðrir hava sagt.

Hugsa vit ikki um prís, sum fæst fyri fiskin, men bara um tær nøgdur, sum kunnu takast undir Føroyum av matfiski, so er roknistykki ikki so torgreitt.

Í tí legu, stovnarir eru nú (tað kann skifta nakað), so kunnu vit rokna við, at vit kunnu fáa umleið 28.000 tons av toski, umleið 17.000 tons av hysu og umleið 50.000 tons av upsa. Hetta er tað, sum kann fáast uttan at stovnarir vera nervaðir ella vit fremja nakað sum helst slag av ovfisking. Aftrat hesum kemur so nakað av øðrum matfiski sum t.d. blálongu, longu og brosmu, kongafiski og flatfiski, alt í alt kanska eini 30.000 til 35.000 tons.

Henda nøgd verður í løtuni býtt millum føroyingar, bretar, fransmenn, týskarar, norðmenn, polakkar.

Og við teirri roynd, sum hesar tjóðir hava havt, so kunnu vit seinastu tvey árin siga, at stovnurin hevur verið fiskaður á rættan hátt, so at skilja, at tann nøgd, sum hevur verið uppfiskað, er akkurat tann nøgd, sum stovnurin undir núverandi umstøðum í mesta lagi kann geva av sær uttan at minka.

Men royndin undir Føroyum tykist vaksa. Síðani 1972 hava bretar og vesturtýskarar vaksið um sínar royndir, hóast ikki nógv. Póland er komið aftrat. Og við tí, sum hendir á fjarleiðum og miðleiðum við avmarkingum av ymsum slag, er trúligt, at føroysku royndirnar fara at vaksa munandi. Eitt vit væntaðu var t.d. økta royndin hjá teimum stóru garnaskipunum á Norðhavinum í várfiskiskapinum. Eitt annað, sum helst fór at økja um royndirnar, vóru teir 10 effektivu linubátarnir, sum eru bilagdir í Polen.

Men nú kom so knappliga eitt reiðuligt lop við idnaðarflotanum.

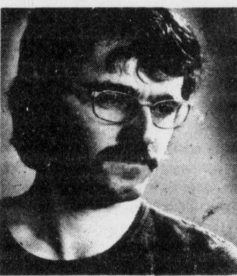
Hvørja ávirkan fáa nú hesar øktu royndir.

Fiskifrøðingarnir plaga vanligliga at vísa á 3 stig, tá farið verður undir at fiska ein stovn.

Á fyrsta stigi er nokk til. Hvørja ferð eitt nýtt skip kemur upp, í fiskiskapin, veksur heildarveiðan.

Á øðrum stigi byrjar at sansa

Í dag:

Kjartan Hoydal
fiskifrøðingur

at. Nú er fiskiskapurin komin upp á hældina hvat stovnurin tolar. Fara nú fleiri skip undir fiskiskap í hesum stovni, veksur heildarveiðan ikki, men tey skipini, sum koma aftrat, minka um partin hjá teimum, sum vóru frammanundan.

Á 3 stigi verður fiskað so hart, at stovnurin minkar, so eftir eina tíð fer heildarveiðan eisini at minkað, samstundis sum sjálvandi minni og minni verður í part til bátar og skip. Hetta er hin veruliga ovfisking.

At kalla allir stovnar um okkara leiðir eru ella hava verið á stigi 3. Men vit hava verið so heppin, at stovnarir undir Føroyum, eftir at hava verið á hesum stigi fyrst í seksti árunum aftur vóru komin á annað stig,

panelið

eftir at fiskimarkið varð flutt út.

Økja vit tí nú um royndirnar við føroyskum skipum, er vandi fyri at vit aftur fara móti ovfisking, uttan so at vit samstundis sum vit økja okkara part minka um partin hjá onkrum øðrum landi.

Ein onnur avleiðing av hesum metingum hjá fiskifrøðingunum er, at tað ikki er vist, at heildarveiðan fer at økjast, hóast vit lata nógv fleiri skip fiska undir Føroyum. Í veruleikanum er tað vit gera, at vit nú nýta eitt størri tal av skipum til at føra sama fong í land. Tað er tað sama sum at lata 20 mans gera arbeiði sum 10 mans kunnu klára, og so bert geva teimum 20 somu løn, sum teir 10 høvdu fingið.

Alt hetta, sum her er skrivað, hevur sjálvandi bert hugsað um stovnin, og ikki um trupulleikarnar hjá teimum einstøku skipunum í tí neyðstøðu, sum nú er í idnaðarfiskiskapinum. Ein so bráðlig umlegging vil altíð vera sera trupul, og skuldu ikki figgjarligir vansar staðist av umleggingum, áttu tær altíð at verið gjørdar yvir eitt tíðarskeið, sum samsvarar við avskrivningartíðina hjá einum skipi ella eini drift.

Tí kunnu tær núverandi umstøðurnar ikki á nakran hátt takast sum dømi um teir trupulleikar, sum vanligu koma at standast av umleggingum. Men tær eiga kanska at vera ein læra um, hvussu bráðliga alt kann koma inn á okkum, sum nú er, og fáa okkum at hugsa meira um, hvussu vit veruliga sleppa undan einum búskapi, sum er so lættur at ávrika av tilvildarligum rørslum uttan fyri Føroyar og at hugsa um umleggingar, áðrenn tær verða kroystar inn at okkum.

Seinast skal vera lagt aftrat, at spurningurin um umlegging helst meira er ein spurningur um broytingar uppi á landi og í selulíðnum enn ein spurningur um skip.

Kjartan Hoydal

Í panelinum eru

Jógvan Arge	Andrew Isheim	Kristjan á Neystabø
Hilmar Bech	Bárdur Jacobsen	André Niclasen
Jóannes Dalsgaard	Óli Jacobsen	Johan Nielsen
Sigríð Dalsgaard	Steinbjørn B. Jacobsen	Kári D. Petersen
Atli Dam	Hans Jørgensen	Marita Petersen
Signar Dam	Heðin Klein	Sigmund Poulsen
Birgir Danielsen	Jacob Lindenskov	Axel Skoubo
Hans Holm	Sverre Midjord	John Smith
Kjartan Hoydal	Johan Mortensen	
Finnbogi Isaksen	Johan Hot Mortensen	

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu. Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll slag av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu